

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** UREDBA (EZ) br. 223/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 11. ožujka 2009.

o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 87, 31.3.2009., str. 164.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► M1	Uredba (EU) 2015/759 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015.	L 123	90	19.5.2015.
► M2	Uredba (EU) 2024/3018 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2024.	L 3018	1	6.12.2024.

▼B**UREDBA (EZ) br. 223/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

od 11. ožujka 2009.

o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica

(Tekst značajan za EGP)

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

*Članak 1.***Predmet i područje primjene**

Ovom se Uredbom uspostavlja pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika.

Prema načelu supsidijarnosti i u skladu s neovisnosti, integritetom i odgovornosti nacionalnih statističkih tijela i statističkog tijela Zajednice, europske su statistike relevantne statistike potrebne za provođenje aktivnosti Zajednice. Europske su statistike utvrđene u Europskom statističkom programu. One se razvijaju, proizvode i diseminiraju u skladu sa statističkim načelima kako su predviđena u članku 285. stavku 2. Ugovora i dodatno razrađena u Kodeksu prakse europske statistike u skladu s člankom 11. One se provode u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 2.***Statistička načela**

1. Razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika uređuju sljedeća načela:

▼M1

- (a) „stručna neovisnost” znači da se statistika mora razvijati, proizvoditi i diseminirati neovisno, posebno u vezi s odabirom tehnika, definicija, metodologija i izvora koji se trebaju koristiti, te vremenskim rasporedom i sadržajem svih oblika diseminacije i da se te zadaće obavljaju bez ikakvih pritisaka političkih ili interesnih skupina, ili tijela Unije ili nacionalnih tijela;

▼B

- (b) „nepristranost” znači da se statistike moraju razvijati, proizvoditi i diseminirati neutralno i da se prema svim korisnicima mora jednako postupati;
- (c) „objektivnost” znači da se statistike moraju razvijati, proizvoditi i diseminirati sustavno, pouzdano i nepristrano; pri tome se primjenjuju stručni i etički standardi, a primijenjene politike i prakse transparentne su za korisnike i davatelje podataka;

▼ B

- (d) „pouzdanost” znači da statistike moraju što vjernije, što točnije i što dosljednije odražavati promatrane pojave, pri čemu se za odabir izvora, metoda i postupaka koriste znanstveni kriteriji;
- (e) „statistička povjerljivost” znači zaštitu povjerljivih podataka koji se odnose na individualnu statističku jedinicu, koji su prikupljeni izravno za statističke svrhe ili neizravno iz administrativnih ili drugih izvora i uključuje zabranu korištenja prikupljenih statističkih podataka u nestatističke svrhe i njihovo nezakonito otkrivanje.
- (f) „isplativost” znači da troškovi proizvodnje statistika moraju biti razmjerni važnosti ciljanog rezultata i koristi, da se resursi moraju optimalno iskoristiti i da se opterećenje odgovora mora svesti na najmanju moguću mjeru. Zahtijevane se informacije, ako je moguće, lako izlučuju iz raspoložive evidencije ili izvora.

Statistička načela iz ovog stavka dodatno se razrađuju u Kodeksu prakse u skladu s člankom 11.

2. Pri razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika treba uzeti u obzir međunarodne preporuke i najbolju praksu.

*Članak 3.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „statistike” znači kvantitativne i kvalitativne, agregirane i reprezentativne informacije koje opisuju masovnu pojavu u promatranoj populaciji;
2. „razvoj” znači aktivnosti za utvrđivanje, jačanje i poboljšanje statističkih metoda, standarda i postupaka koji se koriste za proizvodnju i diseminaciju statistika kao i za oblikovanje novih statistika i pokazatelja;
3. „proizvodnja” znači sve aktivnosti koje se odnose na prikupljanje, pohranu, obradu i analizu, koje su potrebne za kompiliranje statistika;
4. „diseminacija” znači aktivnost kojom statistike i statističke analize postaju dostupne korisnicima;

▼ M2

- 4.a „podaci” znači svaki digitalni ili nedigitalni prikaz akata, činjenica ili informacija i svako prikupljanje takvih akata, činjenica ili informacija o promatranim jedinicama;
- 4.b „metapodaci” znači sve informacije kojima se definiraju i opisuju podaci i procesi;

▼ M2

- 4.c „imatelj podataka” znači pravna ili fizička osoba ili bilo koji drugi subjekt koji ima pravo, u skladu s primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom, te mogućnost upravljanja podacima i stavljanja na raspolaganje podataka dobivenih kao rezultat svoje aktivnosti;

▼ B

5. „prikupljanje podataka” znači istraživanja i sve ostale metode dobivanja informacija iz različitih izvora, uključujući administrativne izvore.

▼ M2

- 5.a „izvor podataka” znači izvor koji pruža podatke koji su sami po sebi ili u kombinaciji s podacima iz drugih izvora relevantni i potrebni za razvoj i proizvodnju statistika, uključujući ankete, popise, administrativne podatke ili podatke koje vlasnici podataka stavljaju na raspolaganje na zahtjev;

- 5.b „pristup podacima” znači obrada podataka koje je pružio ili stavio na raspolaganje imatelj podataka i koju provodi nacionalni statistički ured ili drugo nacionalno tijelo ili Komisija (Eurostat) u skladu s posebnim tehničkim, pravnim ili organizacijskim zahtjevima;

▼ B

6. „statistička jedinica” znači osnovna jedinica promatranja, to jest fizička osoba, kućanstvo, gospodarski subjekt i druga poduzeća, na koju se podaci odnose;
7. „povjerljivi podaci” znači podaci koji omogućuju izravnu ili neizravnu identifikaciju statističkih jedinica, pri čemu se otkrivaju pojedine informacije. Kako bi se utvrdilo je li identifikacija statističke jedinice moguća, u obzir se uzimaju sva relevantna sredstva koja bi treća strana mogla razumno koristiti za identificiranje statističke jedinice;

▼ M2

8. „uporaba za statističke svrhe” znači uporaba isključivo za razvoj, proizvodnju i diseminaciju statističkih rezultata i analiza od strane statističkih tijela, među ostalim za istraživačke i znanstvene aktivnosti ili za utvrđivanje okvira uzorkovanja;

▼ B

9. „izravna identifikacija” znači identifikacija statističke jedinice na temelju njezina imena ili adrese, ili na temelju javno dostupnog identifikacijskog broja;
10. „neizravna identifikacija” znači identifikacija statističke jedinice na temelju svakog drugog načina osim izravne identifikacije;
11. „dužnosnici Komisije (Eurostata)” znači dužnosnici Zajednica u smislu članka 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica koji su zaposleni u statističkom tijelu Zajednice.
12. „drugo osoblje Komisije (Eurostata)” znači službenici Zajednica u smislu članaka od 2. do 5. Uvjeta zaposlenja za druge službenike Europskih zajednica koji su zaposleni u statističkom tijelu Zajednice.

▼ B

POGLAVLJE II.

UPRAVLJANJE STATISTIČKIM SUSTAVOM

*Članak 4.***Europski statistički sustav**

Europski statistički sustav (ESS) je partnerstvo između statističkog tijela Zajednice, tj. Komisije (Eurostata), i nacionalnih statističkih ureda i drugih nacionalnih tijela koja su u svakoj državi članici odgovorna za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika.

*Članak 5.***Nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela****▼ M1**

1. Nacionalno statističko tijelo koje svaka država članica određuje kao tijelo odgovorno za koordinaciju svih aktivnosti na nacionalnoj razini za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, koje su utvrđene u Europskom statističkom programu u skladu s člankom 1., (NSU) u tom smislu djeluje kao jedina kontaktna točka za Komisiju (Eurostat) u vezi sa statističkim pitanjima.

Koordinacijska odgovornost NSU-a obuhvaća sva ostala nacionalna tijela odgovorna za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, koja je utvrđena u Europskom statističkom programu u skladu s člankom 1. NSU je posebno odgovoran na nacionalnoj razini za koordinaciju statističkog programiranja i izvješćivanja, praćenje kvalitete, metodologiju, prijenos podataka i komunikaciju o statističkim djelovanjima ESS-a. U mjeri u kojoj neke od tih europskih statistika mogu kompilirati nacionalne središnje banke (NSB-ovi), u njihovom svojstvu članica Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), NSU-ovi i NSB-ovi tijesno surađuju u skladu s nacionalnim dogovorima kako bi osigurali proizvodnju potpune i koherentne europske statistike, istodobno osiguravajući potrebnu suradnju između ESS-a i ESSB-a kako je utvrđeno u članku 9.

▼ B

2. Komisija (Eurostat) na svojim internetskim stranicama održava i objavljuje popis nacionalnih statističkih ureda i drugih nacionalnih tijela odgovornih za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika, koja su imenovale države članice.

3. Nacionalnim statističkim uredima i drugim nacionalnim tijelima uključenima u popis iz stavka 2. ovog članka mogu se bez poziva na dostavu prijedloga dodijeliti bespovratna sredstva u skladu s člankom 168. stavkom 1. točkom (d) Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002.

▼ M1*Članak 5.a***Čelnici NSU-ova i čelnici statističkih odjela drugih nacionalnih tijela**

1. U okviru svog nacionalnog statističkog sustava države članice osiguravaju stručnu neovisnost službenih osoba odgovornih za zadaće utvrđene u ovoj Uredbi.

▼ M1

2. U tu svrhu čelnici NSU-ova:
 - (a) jedini su odgovorni za odlučivanje o procesima, statističkim metodama, standardima i postupcima te o sadržaju i vremenskom rasporedu statističkih objava i publikacija za europsku statistiku koju razvija, proizvodi i diseminira NSU;
 - (b) ovlašteni su odlučivati o svim pitanjima povezanim s unutarnjim upravljanjem NSU-om;
 - (c) pri obavljanju statističkih zadaća djeluju neovisno; te ne traže ni ne prihvaćaju upute od bilo koje vlade ili druge institucije, tijela, ureda ili subjekta;
 - (d) odgovorni su za statističke aktivnosti i izvršavanje proračuna NSU-a;
 - (e) objavljuju godišnje izvješće i mogu iznijeti primjedbe u vezi s pitanjima raspodjele proračuna u vezi sa statističkim aktivnostima NSU-a;
 - (f) koordiniraju statističke aktivnosti svih nacionalnih tijela odgovornih za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1.;
 - (g) prema potrebi pripremaju nacionalne smjernice kako bi se osigurala kvaliteta razvoja, proizvodnje i diseminacije svake europske statistike u okviru svojeg nacionalnog statističkog sustava i prate i preispituju njihovu provedbu; istodobno su odgovorni su za osiguranje usklađenosti s tim smjernicama isključivo unutar NSU-a; i
 - (h) predstavljaju svoj nacionalni statistički sustav unutar ESS-a.
3. Svaka država članica osigurava da druga nacionalna tijela odgovorna za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike te zadaće provode u skladu s nacionalnim smjernicama koje priprema čelnik NSU-a.
4. Države članice osiguravaju da su postupci zapošljavanja i imenovanja čelnika NSU-ova i, prema potrebi, čelnika statističkih odjela drugih nacionalnih tijela koja proizvode europsku statistiku transparentni i temeljeni isključivo na stručnim kriterijima. Tim se postupcima osigurava poštovanje načela jednakih mogućnosti, osobito u pogledu spola. Razlozi za otpuštanje čelnika NSU-ova ili njihov premještaj na drugo radno mjesto ne smiju dovesti u pitanje stručnu neovisnost.
5. Svaka država članica može osnovati nacionalno tijelo kako bi osigurala stručnu neovisnost onih koji proizvode europsku statistiku. Čelnici NSU-ova i, prema potrebi, čelnici statističkih odjela drugih nacionalnih tijela koja proizvode europsku statistiku mogu se savjetovati s tim tijelima. Postupci zapošljavanja, premještaja i razrješenja članova takvih tijela moraju biti transparentni i temeljiti se isključivo na stručnim kriterijima. Tim se postupcima osigurava poštovanje načela jednakih mogućnosti, osobito u pogledu spola.

▼ B*Članak 6.***Komisija (Eurostat)**

1. Statističko tijelo Zajednice koje Komisija imenuje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika u ovoj se Uredbi naziva „Komisija (Eurostat)”.

▼ M1

2. Na razini Unije Komisija (Eurostat) djeluje neovisno u osiguranju proizvodnje europske statistike u skladu s utvrđenim pravilima i statističkim načelima.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 5. Protokola br. 4. o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, Komisija (Eurostat) koordinira statističke aktivnosti institucija i tijela Unije, posebno u svrhu osiguravanja usklađenosti i kvalitete podataka i smanjivanja tereta izvješćivanja. U tu svrhu Komisija (Eurostat) može pozvati bilo koju instituciju ili tijelo Unije da je savjetuje ili surađuje s njom s ciljem razvijanja metoda i sustava u statističke svrhe u njihovim područjima odgovornosti. Svaka institucija ili tijelo koje predlaže proizvodnju statistika savjetuje se s Komisijom (Eurostatom) i uzima u obzir svaku preporuku koju ona može dati s tim u vezi.

*Članak 6.a***Glavni direktor Komisije (Eurostata)**

1. Eurostat je statističko tijelo Unije i Glavna uprava Komisije. Na čelu Eurostata je glavni direktor.

2. Komisija osigurava da je postupak zapošljavanja glavnog direktora Eurostata transparentan i da se temelji na stručnim kriterijima. Postupak mora osigurati poštovanje načela jednakih mogućnosti, posebno u pogledu spola.

3. Glavni direktor jedini je odgovoran za odlučivanje o procesima, statističkim metodama, standardima i postupcima te o sadržaju i vremenskom rasporedu objava i publikacija za svu statistiku koju priprema Eurostat. Prilikom izvršavanja tih statističkih zadataka, glavni direktor djeluje neovisno te ne smije tražiti ni slijediti upute institucije ili tijela Unije, bilo koje vlade ili druge institucije, tijela ureda ili agencije.

4. Glavni direktor Eurostata odgovoran je za statističke aktivnosti Eurostata. Odmah nakon što ga imenuje Komisija, i svake godine nakon toga, glavni direktor Eurostata pojavljuje se u okviru statističkog dijaloga pred relevantnim odborom Europskog parlamenta radi rasprave o pitanjima povezanim s upravljanjem statistikom, metodologijom i statističkim inovacijama. Glavni direktor Eurostata objavljuje godišnje izvješće.

▼B*Članak 7.***Odbor za Europski statistički sustav**

1. Ovim se uspostavlja Odbor za Europski statistički sustav (Odbor za ESS). Odbor za ESS ESS-u omogućuje stručno usmjeravanje pri razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika u skladu sa statističkim načelima određenima u članku 2. stavku 1.
2. Odbor za ESS sastoji se od predstavnika nacionalnih statističkih ureda koji su nacionalni stručnjaci u području statistike. Odborom predsjedava Komisija (Eurostat).
3. Odbor za ESS donosi svoj poslovnik koji odražava njegove zadaće.
4. Komisija se s Odborom za ESS savjetuje u pogledu:
 - (a) mjera koje Komisija namjerava poduzeti za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika, njihove opravdanosti u pogledu isplativosti, načina i rokova za postizanje zadanih ciljeva, troškova odaziva za davatelje podataka;
 - (b) predloženog razvoja i prioriteta u Europskom statističkom programu;
 - (c) inicijativa za ponovno utvrđivanje prioriteta i smanjenje troškova odaziva;
 - (d) pitanja koja se odnose na statističku povjerljivost;
 - (e) daljnjeg razvoja Kodeksa prakse; i
 - (f) svih drugih pitanja, posebno u vezi s metodologijom, koja proizlaze iz uspostave ili provedbe statističkih programa koje predsjednik postavi na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice.

*Članak 8.***Suradnja s drugim tijelima**

Savjetovanje s Europskim savjetodavnim odborom za statistiku i Europskim savjetodavnim tijelom za upravljanje statističkim podacima obavlja se u skladu s njihovim odgovornostima.

*Članak 9.***Suradnja s ESSB-om**

Kako bi se smanjilo opterećenje izvješćivanja i jamčila usklađenost potrebna za proizvodnju europskih statistika, ESS i ESSB tijesno surađuju, uz poštovanje statističkih načela iz članka 2. stavka 1.

▼B*Članak 10.***Međunarodna suradnja**

Ne dovodeći u pitanje stajalište i ulogu pojedinih država članica, Odbor za ESS priprema a Komisija (Eurostat) koordinira stajalište ESS-a u vezi s pitanjima od posebne važnosti za europske statistike na međunarodnoj razini kao i posebne dogovore u vezi s predstavljanjem u međunarodnim statističkim tijelima.

*Članak 11.***Kodeks prakse europske statistike**

1. Kodeks prakse namijenjen je osiguravanju povjerenja javnosti u europsku statistiku time što utvrđuje kako treba razvijati, proizvoditi i diseminirati europske statistike u skladu sa statističkim načelima iz članka 2. stavka 1. i najboljom međunarodnom statističkom praksom.

2. Kodeks prakse prema potrebi revidira i ažurira Odbor za ESS. Komisija objavljuje izmjene Kodeksa prakse.

▼M1

3. Države članice i Komisija poduzimaju sve potrebne mjere za održavanje povjerenja u europsku statistiku. U tu svrhu, „obveze povjerenja u statistiku” (obveze) koje utvrđuju države članice i Komisija dodatno su namijenjene osiguravanju povjerenja javnosti u europsku statistiku i napredak u provedbi statističkih načela sadržanih u Kodeksu prakse. Obveze uključuju posebne obveze u okviru politike za poboljšanje ili održavanje, prema potrebi, uvjeta za provedbu Kodeksa prakse te se objavljuju sa sažetkom za građane.

4. Komisija redovito prati te obveze država članica, koje se prema potrebi ažuriraju, na temelju godišnjih izvješća koja joj dostavljaju države članice.

U slučaju neobjavljivanja Obveze do 9. lipnja 2017. država članica Komisiji podnosi i objavljuje izvješće o napretku provedbe Kodeksa prakse i, ako je primjenjivo, o naporima ostvarenima za uspostavu Obveze. Ta se izvješća o napretku periodično ažuriraju, najmanje svake dvije godine nakon njihove prve objave.

Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o objavljenim obvezama i, prema potrebi, izvješćima o napretku do 9. lipnja 2018. i svake dvije godine nakon toga.

▼ M1

5. Obvezu koju je utvrdila Komisija redovno prati Europski savjetodavni odbor za upravljanje statističkim podacima (ESGAB). ESGAB-ova ocjena provedbe ove Obveze uključuje se u njegovo godišnje izvješće koje se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s Odlukom br. 235/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. ESGAB izvješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi Obveze do 9. lipnja 2018.

▼ B*Članak 12.***Kvaliteta statistike**

1. Kako bi se jamčila kvaliteta rezultata, europske se statistike razvijaju, proizvode i diseminiraju na temelju jednakih standarda i usklađenih metoda. U tom se smislu primjenjuju sljedeći kriteriji kvalitete:

- (a) „relevantnost”, odnosi se na stupanj do kojeg statistike udovoljavaju trenutanim i potencijalnim potrebama korisnika;
- (b) „točnost”, odnosi se na približnost procjena nepoznatim stvarnim vrijednostima;
- (c) „pravovremenost”, odnosi se na vremensko razdoblje između raspoloživosti informacije i događaja ili pojave koju ona opisuje;
- (d) „preciznost”, odnosi se na vremensko razdoblje između datuma objave podataka i ciljnog datuma (datuma do kojeg su se podaci trebali dostaviti);
- (e) „dostupnost” i „jasnoća”, odnose se na uvjete i načine na osnovi kojih korisnici mogu dobiti, koristiti i tumačiti podatke;
- (f) „usporedivost”, odnosi se na mjerenje učinka razlika u primijenjenim statističkim konceptima, alatima i postupcima za mjerenje kada se statistički podaci uspoređuju između geografskih područja, sektorskih područja ili tijekom vremena;
- (g) „usklađenost”, odnosi se na prikladnost podataka za njihovo pouzdano povezivanje na različite načine i za različite namjene.

▼ M1

2. Posebni zahtjevi kvalitete, kao što su ciljne vrijednosti i minimalni standardi za proizvodnju statistike, mogu se utvrditi i u sektorskom zakonodavstvu.

Kako bi osigurala ujednačena primjena kriterija kvalitete utvrđenih u stavku 1. na podatke obuhvaćene sektorskim zakonodavstvom u posebnim statističkim područjima, Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju oblici, struktura i učestalost izvješća o kvaliteti obuhvaćenih sektorskim zakonodavstvom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

⁽¹⁾ Odluka br. 235/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o uspostavljanju Europskog savjetodavnog odbora za upravljanje statističkim podacima (SL L 73, 15.3.2008., str. 17.).

▼ M1

3. Države članice Komisiji (Eurostatu) podnose izvješća o kvaliteti dostavljenih podataka, uključujući dvojbe u vezi s točnošću podataka. Komisija (Eurostat) ocjenjuje kvalitetu dostavljenih podataka na temelju odgovarajuće analize te priprema i objavljuje izvješća i komunikacije o kvaliteti europske statistike.

4. U interesu transparentnosti Komisija (Eurostat), kada je to primjereno, objavljuje svoju ocjenu kvalitete nacionalnih doprinosa europskoj statistici.

5. Ako su sektorskim zakonodavstvom predviđene kazne u slučajevima kada države članice pogrešno prikazuju statističke podatke, Komisija može u skladu s Ugovorima i takvim sektorskim zakonodavstvom pokrenuti i provoditi istrage kada je potrebno, uključujući, kada je to primjereno, inspekcije na licu mjesta kako bi se utvrdilo je li pogrešno prikazivanje bilo ozbiljno i namjerno ili iz krajnje nepažnje.

▼ B

POGLAVLJE III.

PROIZVODNJA EUROPSKIH STATISTIKA*Članak 13.***Europski statistički program****▼ M1**

1. Europski statistički program predviđa okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, kojim se utvrđuju glavna područja i ciljevi aktivnosti planiranih za razdoblje koje odgovara razdoblju višegodišnjeg financijskog okvira. Njega donose Europski parlament i Vijeće. U ocjeni njegova učinka i isplativosti sudjeluju neovisni stručnjaci.

▼ B

2. Europski statistički program utvrđuje prioritete vezane uz potrebe za informacijama u svrhu provođenja aktivnosti Zajednice. Te se potrebe ocjenjuju u odnosu na sredstva koja su na razini Zajednice i na nacionalnoj razini potrebna za osiguravanje zahtijevanih statistika te također u odnosu na opterećenje odgovora i s tim povezane troškove za davatelje podataka.

3. Komisija uvodi inicijative čiji je cilj postaviti prioritete i smanjiti opterećenje odgovora za cjelokupan Europski statistički program ili njegov dio.

4. Komisija Odboru za ESS daje nacrt europskog statističkog programa na prethodno razmatranje.

5. Za svaki europski statistički program Komisija nakon savjetovanja s Odborom za ESS daje privremeno izvješće o napretku i konačno izvješće o ocjeni i šalje ih Europskom parlamentu i Vijeću.

▼ B*Članak 14.***Provedba europskog statističkog programa**

1. Europski statistički program provodi se u obliku pojedinačnih statističkih mjera o kojima odlučuju:

- (a) Europski parlament i Vijeće;
- (b) Komisija, u posebnim i propisno opravdanim slučajevima, pogotovo za zadovoljavanje neočekivanih potreba, u skladu s odredbama iz stavka 2.; ili
- (c) nacionalni statistički uredi ili druga statistička tijela putem sporazuma s Komisijom (Eurostatom), u okviru svojih područja odgovornosti. Takav sporazum mora biti u pisanom obliku.

▼ M1

2. Komisija može putem provedbenih akata odlučiti o privremenom izravnom statističkom djelovanju pod uvjetom da:

- (a) djelovanje ne predviđa prikupljanje podataka kojima se obuhvaća više od tri referentne godine;
- (b) podaci su već dostupni ili im se može pristupiti unutar NSU-a ili drugog nadležnog nacionalnog tijela ili se mogu direktno dobiti koristeći odgovarajuće uzorke za promatranje statističke populacije na razini Unije uz primjerenu koordinaciju s NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima; i
- (c) Unija daje financijski doprinos NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima kako bi se pokrili njihovi dodatni troškovi, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

▼ B

3. Pri predlaganju mjere iz stavka 1. točaka (a) i (b) Komisija daje informacije o:

- (a) razlozima koji opravdavaju mjeru, posebno s obzirom na ciljeve predmetne politike Zajednice;
- (b) ciljevima i očekivanim rezultatima mjere;
- (c) analizi isplativosti, uključujući ocjenu troškova za davatelje podataka i troškova proizvodnje; i
- (d) načinima na kojima se provodi mjera, uključujući njezino trajanje i ulogu Komisije i država članica.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

▼B*Članak 15.***Mreža suradnje**

U okviru pojedinih statističkih mjera, ako je moguće, unutar ESS-a kroz mreže suradnje treba razviti sinergije razmjenom stručnog znanja i rezultata ili promicanjem specijalizacije za posebne zadaće. U tu se svrhu razvija prikladna financijska struktura.

Rezultati tih mjera, kao što su zajedničke strukture, alati, procesi i metode na raspolaganju su cijelom ESS-u. Odbor za ESS provjerava inicijative za stvaranje mreža suradnje kao i rezultate.

*Članak 16.***Europski pristup statistikama**

1. U posebnim i propisno opravdanim slučajevima i u okviru europskog statističkog programa cilj europskog pristupa statistikama je:

- (a) povećati raspoloživost statističkih agregata na europskoj razini i poboljšati pravovremenost europskih statistika;
- (b) smanjiti opterećenja za davatelje podataka, nacionalne statističke urede i druga nacionalna tijela na temelju analize isplativosti.

2. Slučajevi gdje je europski pristup statistikama relevantan uključuju:

- (a) proizvodnju europskih statistika primjenom:
 - i. neobjavljenih nacionalnih priloga ili nacionalnih priloga iz podskupa država članica;
 - ii. posebno oblikovanih statističkih istraživanja;
 - iii. djelomičnih informacija na temelju modeliranih procjena;
- (b) diseminaciju statističkih agregata na europskoj razini primjenom posebnih tehnika za zaštitu statističkih podataka od otkrivanja bez narušavanja nacionalnih odredaba o diseminaciji.

3. Mjere za provedbu europskog pristupa statistikama provode se uz puno sudjelovanje država članica. Mjere za provedbu europskog pristupa statistikama utvrđuju se u obliku posebnih statističkih mjera iz članka 14. stavka 1.

4. Prema potrebi se u suradnji s državama članicama uspostavlja koordinirana politika objavljivanja i revizije.

▼ M2*Članak 16.a***Statistički odgovor na hitne potrebe politika u kriznim situacijama**

1. Komisija (Eurostat) razmatra krizne situacije i može poduzeti hitne statističke mjere prema potrebi, u skladu s postupcima utvrđenima u ovom članku i ako su ispunjena oba uvjeta u nastavku:

- (a) nužno je odgovoriti na hitne potrebe politika nastale zbog predmetne krizne situacije nakon aktiviranja uspostavljenih hitnih mehanizama u skladu s pravnim aktima Unije kao što su Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993 ⁽¹⁾ ili drugi izvanredni pravni akti Unije;
- (b) te hitne potrebe politika ne mogu se zadovoljiti u okviru europskog statističkog programa.

2. Hitne statističke mjere iz stavka 1. provodi Komisija (Eurostat) na razini Unije u bliskoj suradnji s NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima, a mogu uključivati:

- (a) proizvodnju europskih statistika na temelju novih izvora ili prikupljanja podataka, uzimajući u obzir opterećenje za davatelje podataka i isplativost za države članice;
- (b) pružanje novih statističkih pokazatelja i uvida na temelju postojećih podataka;
- (c) razvoj metodoloških smjernica kako bi se osigurale usporedive i usklađene statistike među državama članicama pogođenima kriznom situacijom;
- (d) druge koordinirane mjere na razini Unije usmjerene na osiguravanje pravovremenog i relevantnog statističkog odgovora na određenu situaciju.

3. Pri procjeni potrebe za hitnim statističkim mjerama iz stavka 1. Komisija (Eurostat) bez odgode obavješćuje Odbor za ESS i savjetuje se s njime te propisno uzima u obzir njegove stručne smjernice. Hitne statističke mjere koje treba poduzeti podliježu prethodnom razmatranju Odbora za ESS. U tu svrhu Komisija (Eurostat) Odboru za ESS dostavlja detaljne informacije o mjerama koje treba poduzeti, njihovoj opravdanosti na temelju isplativosti, načinima i rokovima za njihovo postizanje, procjeni troškova odaziva za davatelje podataka i financijskom doprinosu Unije za pokrivanje povećanih troškova NSU-ova i drugih nacionalnih tijela.

4. Države članice mogu samostalno i na dobrovoljnoj osnovi odlučiti sudjelovati u hitnim statističkim mjerama iz stavka 1. Te hitne statističke mjere relevantne su i obuhvaćaju hitne potrebe politika koje proizlaze iz krizne situacije u Uniji. Kad sudjeluju u hitnim statističkim mjerama, države članice moraju se pridržavati dogovorenih zajedničkih zahtjeva u pogledu vremenskog raspona, učestalosti i kvalitete nacionalnih podataka koji se pružaju Komisiji (Eurostatu).

⁽¹⁾ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993 od 11. prosinca 2018. o aranžmanima EU-a za integrirani politički odgovor na krizu (SL L 320, 17.12.2018., str. 28.).

▼ **M2**

5. Komisija može provedbenim aktima točno utvrditi hitne statističke mjere iz stavka 1. ovog članka i postupak za njihovo poduzimanje, uključujući relevantne zahtjeve u pogledu vremenskog raspona, učestalosti i kvalitete koje države članice koje dobrovoljno sudjeluju u hitnoj statističkoj mjeri moraju primjenjivati. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

Ne dovodeći u pitanje ovlasti proračunskog tijela, NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima s popisa utvrđenog na temelju članka 5. stavka 2. ove Uredbe stavlja se na raspolaganje financijski doprinos iz Programa jedinstvenog tržišta uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ za pokrivanje povećanih troškova nastalih provedbom takvih hitnih statističkih mjera. Osim toga, ti NSU-ovi i druga nacionalna tijela mogu podnijeti zahtjev za potporu iz drugih primjenjivih financijskih programa Unije u skladu s pravilima takvih programa. Države članice mogu podnijeti zahtjev i za potporu iz Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Iznos financijskog doprinosa na temelju ovog podstavka utvrđuje se u skladu s pravilima relevantnog programa financiranja, ovisno o raspoloživosti financiranja, posebno u skladu s pravilima europskog statističkog programa.

6. Provedbeni akti doneseni na temelju stavka 5. ovog članka ostaju na snazi ne dulje od trajanja predmetne krizne situacije, a u svakom slučaju ne dulje od 12 mjeseci. U propisno opravdanim slučajevima to se razdoblje može produljiti provedbenim aktom za dodatnih 12 mjeseci. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

▼ **M1***Članak 17.***Godišnji program rada**

Komisija Odboru za ESS dostavlja svoj godišnji program rada do 30. travnja za sljedeću godinu.

U pripremi programa rada Komisija osigurava učinkovito određivanje prioriteta, uključujući preispitivanje, izvješćivanje o statističkim prioritetima i dodjeljivanje financijskih sredstava. Komisija u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir napomene Odbora za ESS. Svaki godišnji program rada zasniva se na europskom statističkom programu i sadrži posebno:

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta) i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014 i (EU) br. 652/2014 (SL L 153, 3.5.2021., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

▼ **M1**

- (a) djelovanja koja su po mišljenju Komisije prioritetna, pri čemu se uzimaju u obzir potrebe politike Unije, nacionalna financijska ograničenja i financijska ograničenja Unije kao i opterećenje davanja podataka;
- (b) inicijative u vezi s preispitivanjem prioriteta, što uključuje negativne prioritete, i smanjenjem opterećenja za davatelje podataka kao i za one koji izrađuju statistiku; i
- (c) postupke i sve pravne instrumente koje je Komisija predvidjela za provedbu godišnjeg programa rada.

▼ **M2***Članak 17.a***Pristup administrativnim podacima za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika te uporaba i integracija tih podataka**

1. Nacionalna javna i polujavna tijela u skladu s nacionalnim pravom zadužena za administrativne izvore podataka, baze podataka, sustave interoperabilnosti ili podatke koji su relevantni i potrebni za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima bez naknade, pravovremeno i dovoljno često i granularno u svrhu razvoja, proizvodnje i diseminacije europskih statistika omogućuju pristup tim podacima i relevantnim metapodacima te njihovu upotrebu i integraciju.

2. S NSU-ovima i Komisijom (Eurostat) se savjetuje, te ih se uključuje u početno osmišljavanje, naknadni razvoj i ukidanje administrativnih izvora podataka, baza podataka ili sustava interoperabilnosti koje pripremaju i održavaju druga tijela, čime se olakšava daljnja upotreba tih izvora podataka, baza podataka ili sustava interoperabilnosti u svrhu proizvodnje europske statistike. Također ih se uključuje u aktivnosti standardizacije koje se odnose na administrativne izvore podataka, baze podataka ili sustave interoperabilnosti koji su relevantni za proizvodnju europske statistike.

2.a Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) na zahtjev se dopuštaju pravovremeni pristup, uporaba i integracija relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti koje vode tijela i agencije Unije, ne dovodeći u pitanje akte Unije o uspostavi tih baza podataka i sustava interoperabilnosti, uključujući središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku uspostavljen Uredbom (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. U tu svrhu Komisija (Eurostat) surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije kako bi utvrdila potrebne prilagođene podatke i metapodatke, operativne aranžmane za uporabu podataka te potrebne fizičke i logičke zaštitne mjere.; Ako su podaci i metapodaci potrebni za europsku statistiku dostupni samo u bazama podataka i sustavima interoperabilnosti koje održavaju tijela i agencije Unije, Komisija (Eurostat) može, na zahtjev, podijeliti te podatke s relevantnim NSU-ovima ili drugim nacionalnim tijelima odgovornima za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, ne dovodeći u pitanje akte Unije o uspostavi tih baza podataka i sustava interoperabilnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726, i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

▼ M2

3. Pristup i sudjelovanje NSU-ova, drugih nacionalnih tijela i Komisije (Eurostata) na temelju stavaka 1., 2. i 2.a ograničeni su na administrativne izvore podataka, baze podataka ili sustave interoperabilnosti unutar njihovog vlastitog sustava javne uprave.

4. Administrativnim izvorima podataka, bazama podataka ili sustavima interoperabilnosti koje njihovi vlasnici ustupaju NSU-ovima, drugim nacionalnim tijelima i Komisiji (Eurostatu) kako bi se njima koristili za proizvodnju europske statistike prilažu se relevantni metapodaci.

5. NSU-ovi, druga nacionalna tijela i tijela iz stavka 1. uspostavljaju potrebne mehanizme suradnje u skladu s nacionalnim posebnostima. Ti mehanizmi NSU-ovima pružaju i mogućnost provođenja provjera kvalitete podataka i izrade statističkih okvira na temelju relevantnih administrativnih podataka kojima se pristupa.

*Članak 17.b***Obveza privatnih imatelja podataka da podatke stave na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika**

1. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja, prikupljanja podataka ili bilo kakav pristup podacima utvrđene u sektorskom statističkom zakonodavstvu Unije ili obvezu imatelja podataka da podatke stave na raspolaganje na osnovi iznimne potrebe u skladu s Uredbom (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, NSU ili Komisija (Eurostat) mogu od privatnog imatelja podataka zatražiti da podatke i relevantne metapodatke stavi na raspolaganje besplatno ako su traženi podaci nužni za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika i ne mogu se dobiti drugim sredstvima ili ako će se njihovom ponovnom uporabom znatno smanjiti opterećenje davanja podataka za vlasnike podataka i druga poduzeća. Komisija može uključiti takva prikupljanja podataka ili pristup podacima u godišnji program rada.

2. Kao koordinator nacionalnog statističkog sustava NSU može podnijeti zahtjev za podatke privatnom imatelju podataka u ime svakog drugog nacionalnog tijela ako su zatraženi podaci potrebni za europske statistike koje razvija, proizvodi i diseminira to drugo nacionalno tijelo. NSU i druga nacionalna tijela države članice surađuju kako bi se izbjeglo prekomjerno opterećenje za privatne imatelje podataka.

3. NSU-ovi i Komisija (Eurostat) surađuju i pomažu si kako bi se izbjeglo prekomjerno opterećenje za privatne imatelje podataka i kako bi se odredilo tko podnosi zahtjeve za podatke. Točnije, NSU podnosi zahtjev za podatke privatnom imatelju podataka osim ako se Komisija (Eurostat) i predmetni NSU ne dogovore da je zahtjev Komisije (Eurostata) učinkovitiji, na primjer u slučaju privatnih imatelja podataka koji djeluju na razini cijele Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o podacima) (SL L, 2023/2854, 22.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

▼ **M2**

4. Komisija (Eurostat) može u dogovoru s NSU-ovima uspostaviti sigurnu infrastrukturu za dobrovoljnu upotrebu kako bi se olakšala daljnja razmjena podataka pristupljenima u skladu sa stavkom 3. s NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima.

Sigurna infrastruktura iz prvog podstavka temelji se na tehnologijama koje su posebno osmišljene da budu u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

5. Ako podaci koje NSU zatraži u skladu sa stavkom 1. zahtijevaju posebnu uslugu obrade, države članice mogu privatnom imatelju podataka osigurati naknadu za tu posebnu uslugu obrade, osim ako nacionalno pravo sprečava NSU ili druga nacionalna tijela odgovorna za proizvodnju statistike da imateljima podataka isplate naknadu. Ako Komisija (Eurostat) zatraži podatke radi učinkovitosti u skladu sa stavkom 3., a potrebna je posebna usluga obrade, Komisija (Eurostat) privatnom imatelju podataka predlaže razumnu naknadu za tu posebnu uslugu obrade.

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na mikropoduzeća ili mala poduzeća kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽³⁾, osim u propisno opravdanim slučajevima kad su podaci u vlasništvu takvih mikropoduzeća ili malih poduzeća od posebnog interesa za službenu statistiku zbog prirode i količine tih podataka na nacionalnoj razini.

Članak 17.c

Zahtjevi za podatke i mehanizmi za stavljanje podataka na raspolaganje radi razvoja, proizvodnje i diseminacije europskih statistika

1. Kad zahtijevaju podatke u skladu s člankom 17.b, NSU-ovi ili Komisija (Eurostat):

- (a) utvrđuju koji se podaci i metapodaci zahtijevaju;
- (b) utvrđuju statističku potrebu za koju se podaci zahtijevaju u skladu s člankom 17.b stavkom 1.;
- (c) utvrđuju učestalost i rokove u kojima se podaci moraju staviti na raspolaganje;
- (d) utvrđuju operativne aranžmane za stavljanje podataka na raspolaganje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽³⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

▼ M2

2. Zahtjevi za podatke iz stavka 1. u skladu su s načelom smanjenja količine podataka i razmjerni statističkoj potrebi u smislu razine detalja i količine podataka te učestalosti kojom se podaci stavljaju na raspolaganje. Takvi se zahtjevi u načelu odnose na neosobne podatke i, samo u posebnim okolnostima, osobne podatke iz kategorija osobnih podataka koje su navedene u sektorskom zakonodavstvu.

3. Nakon podnošenja zahtjeva za podatke iz stavka 1. NSU, drugo nacionalno tijelo ili Komisija (Eurostat) s dotičnim privatnim imateljem podataka započinju dijalog radi rasprave i dogovora o mjerama potrebnima za stavljanje podataka na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike radi postizanja dogovora.

4. Ako se dogovor iz stavka 3. ne postigne u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti o zahtjevu za podatke iz stavka 1. ili ako privatni imatelj podataka nije ispunio uvjete dogovora:

- (a) ako je NSU zatražio podatke, može izdati drugi zahtjev kojim se od privatnog imatelja podataka zahtijeva da podatke stavi na raspolaganje u određenom roku, a privatni imatelj podataka zatim relevantne podatke stavlja na raspolaganje u tom roku;
- (b) ako je Komisija (Eurostat) zatražila podatke, može donijeti odluku kojom se od privatnog imatelja podataka zahtijeva da podatke stavi na raspolaganje u roku koji nije kraći od 15 kalendarskih dana, a privatni imatelj podataka zatim relevantne podatke stavlja na raspolaganje Komisiji (Eurostatu) u roku koji je u njoj naveden.

Stavak 1. primjenjuje se na odluku iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka. U takvoj odluci uzimaju se u obzir pitanja u pogledu kojih je tijekom dijaloga došlo do usklađivanja stajališta s privatnim imateljem podataka. U njoj se navodi i rok u kojem privatni imatelj podataka mora dostaviti svoj odgovor, rok u kojem privatni imatelj podataka mora staviti podatke na raspolaganje, novčane kazne predviđene stavkom 6. koje se mogu primijeniti ako podaci nisu dostavljeni na vrijeme te pravna sredstva protiv odluke.

5. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale djelotvorno izvršenje zahtjeva iz stavka 4. točke (a).

6. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala djelotvorno izvršenje odluka donesenih u skladu sa stavkom 4. točkom (b). Te mjere mogu uključivati uvođenje novčanih kazni ako privatni imatelj podataka namjerno ili iz nepažnje ne dostavi u roku podatke zatražene odlukom kako je navedena u stavku 4. točki (b) ili ako dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće podatke. Pri određivanju iznosa novčanih kazni Komisija uzima u obzir prirodu, težinu, trajanje i ponavljanje povrede.

▼ **M2**

7. Komisija može donijeti odluke o izricanju novčanih kazni u roku od godine dana od isteka roka za dostavu podataka utvrđenog u odluci iz stavka 4. točke (b) ako privatni imatelj podataka ne dostavi nikakve podatke ili u roku od godine dana od dostave netočnih, nepotpunih ili obmanjujućih podataka. Novčane kazne mogu iznositi do 25 000 EUR, a u slučaju ponavljanja u razdoblju od tri godine do 50 000 EUR. Ovlašt Komisije za izvršenje odluka o izricanju novčane kazne podliježe roku zastare od pet godina od datuma kad odluka postane konačna. Prije donošenja odluke u skladu sa stavkom 6. Komisija privatnom imatelju podataka omogućuje da se izjasni o preliminarnim nalazima Komisije i mjerama koje bi Komisija mogla poduzeti na temelju tih preliminarnih nalaza.

*Članak 17.d***Preispitivanje odluka o izricanju novčanih kazni koje provodi Sud Europske unije**

U skladu s člankom 261. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost za preispitivanje odluka kojima je Komisija izrekla novčane kazne. On izrečenu novčanu kaznu može poništiti, smanjiti ili povećati.

*Članak 17.e***Obveze NSU-ova, drugih nacionalnih tijela i Komisije (Eurostata) pri uporabi podataka koje su privatni imatelji podataka stavili na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika**

1. NSU-ovi i Komisija (Eurostat) upotrebljavaju podatke koji su u skladu s člankom 17.b stavljeni na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika:

- (a) isključivo za statističke svrhe;
- (b) u skladu sa statističkim načelima iz članka 2. stavka 1.; i
- (c) u skladu s obvezom da se podaci ne dijele izvan ESS-a osim ako privatni imatelj podataka pristane na dijeljenje tih podataka.

2. NSU-ovi i Komisija (Eurostat) uspostavljaju odgovarajuće zaštitne mjere u vezi s obradom osobnih podataka u statističke svrhe u skladu s člankom 89. Uredbe (EU) 2016/679 i člankom 13. Uredbe (EU) 2018/1725, posebno kako bi se osigurala usklađenost s načelom pseudonimizacije podataka.

3. NSU-ovi i Komisija (Eurostat):

- (a) poduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu statističke povjerljivosti i poslovnih tajni;
- (b) primjenjuju, u mjeri u kojoj je obrada osobnih podataka nužna, tehničke i organizacijske mjere kojima se štite prava i slobode ispitanika.

▼M2

4. Stavci 1. i 3. ovog članka primjenjuju se na svako drugo nacionalno tijelo koje je primilo podatke na temelju zahtjeva koji je u njegovo ime podnio NSU u skladu s člankom 17.b stavkom 2.

*Članak 17.f***Razmjena podataka koji nisu povjerljivi u ESS-u te između ESS-a i ESSB-a**

1. Podaci koji nisu povjerljivi razmjenjuju se, ako je potrebno i ako su dostupni u zbirmom obliku, na zahtjev između NSU-ova, na njihovu vlastitu inicijativu ili u ime bilo kojeg drugog nacionalnog tijela te između NSU-ova i Komisije (Eurostata) isključivo za statističke svrhe i radi poboljšanje kvalitete europskih statistika.

2. Podaci koji nisu povjerljivi, uključujući podatke koje su na raspolaganje stavili privatni imatelji podataka, razmjenjuju se između ESS-a i članice ESSB-a na zahtjev, ako je potrebno i ako su dostupni u zbirmom obliku, u područjima podijeljene odgovornosti ili zajedničkog interesa i kad se upotrebljavaju isključivo za statističke svrhe te za poboljšanje kvalitete europske statistike koju razvija i proizvodi ta članica ESSB-a.

3. Komisija (Eurostat) uspostavlja sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala razmjena podataka u skladu s ovim člankom, a NSU-ovi i, ako je relevantno, druga nacionalna tijela ili članovi ESSB-a mogu dobrovoljno upotrebljavati tu sigurnu infrastrukturu za razmjenu podataka.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje tehničke aspekte razmjene podataka između statističkih tijela iz ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

POGLAVLJE III.a**RAZVOJ EUROPSKIH STATISTIKA***Članak 17.g***Statistike u razvoju**

1. NSU-ovi, druga nacionalna tijela i Komisija (Eurostat) nastoje neprekidno raditi na inovacijama i razvijati nove statističke rezultate i uvide na temelju svih dostupnih izvora podataka te primjenjivati najsvremenije tehnologije radi njihove integracije u redovitu proizvodnju europskih statistika. U tu svrhu Komisija (Eurostat) može u bliskoj suradnji s Odborom za ESS pokrenuti razvoj novih statističkih rezultata i uvida u cijelom ESS-u. Ti statistički rezultati i uvidi mogu biti uključeni u godišnji program rada i provode se u obliku pojedinačnih statističkih mjera iz članka 14. stavka 1.

2. Statistike u razvoju ne moraju ispunjavati sve kriterije kvalitete utvrđene u članku 12. stavku 1.

▼ M2

3. Komisija (Eurostat) može diseminirati europske statistike u razvoju uz suglasnost NSU-ova ili drugih nacionalnih tijela i izričito navodi da je riječ o statistikama u razvoju. NSU-ovi i druga nacionalna tijela također mogu diseminirati europske statistike u razvoju koje proizvode.

▼ B

POGLAVLJE IV.

DISEMINACIJA EUROPSKIH STATISTIKA

*Članak 18.***Mjere u području diseminacije**

1. Diseminacija europskih statistika provodi se potpuno u skladu sa statističkim načelima iz članka 2. stavka 1., posebno u odnosu na zaštitu povjerljivosti statističkih podataka i osiguravanje jednakog pristupa koji zahtijeva načelo nepristranosti.

2. Diseminaciju europskih statistika provode Komisija (Eurostat), nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela u okviru svojih odgovornosti.

3. Države članice i Komisija u okviru svojih odgovornosti pružaju potrebnu podršku kako bi se svim korisnicima osigurao jednaki pristup europskim statistikama.

▼ M2

4. Komisija (Eurostat) može diseminirati europske statistike koje su države članice već objavile na nacionalnoj razini prije rokova utvrđenih u relevantnom sektorskom zakonodavstvu, pod uvjetom da su takve statistike u skladu s relevantnim definicijama i klasifikacijom.

▼ B*Članak 19.***Datoteke za javnu uporabu**

Podaci o pojedinim statističkim jedinicama mogu se diseminirati u obliku datoteke za javnu uporabu koja se sastoji od anonimiziranih zapisa koji su pripremljeni na takav način da statističku jedinicu nije moguće identificirati ni izravno ni neizravno, uzimajući u obzir sva relevantna sredstva koja bi treća strana mogla razumno koristiti za njezinu identifikaciju.

Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je izričito odobrenje nacionalnog statističkog ureda ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.

▼ BPOGLAVLJE V.
STATISTIČKA POVJERLJIVOST*Članak 20.***Zaštita povjerljivih podataka**

1. Sljedeća pravila i mjere primjenjuju se s ciljem osiguravanja uporabe povjerljivih podataka isključivo u statističke svrhe te sprečavanja njihovog nezakonitog otkrivanja.

2. Povjerljive podatke koji su dobiveni isključivo za proizvodnju europskih statistika nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela te Komisija (Eurostat) koriste isključivo u statističke svrhe, osim ako je statistička jedinica dala nedvosmislen pristanak za uporabu podataka u druge svrhe.

3. Nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela te Komisija (Eurostat) mogu diseminirati statističke rezultate koji omogućuju identifikaciju statističke jedinice u sljedećim iznimnim slučajevima:

(a) ako su posebni uvjeti i načini utvrđeni aktom Europskog parlamenta i Vijeća u skladu s člankom 251. Ugovora i ako se statistički rezultati izmjenjuju na zahtjev statističke jedinice na takav način da njihova diseminacija ne dovodi u pitanje statističku povjerljivost; ili

(b) ako se statistička jedinica nedvosmisleno složi s otkrivanjem podataka.

4. Nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela te Komisija (Eurostat) u okviru svojih odgovornosti poduzimaju sve potrebne regulatorne, administrativne, tehničke i organizacijske mjere s ciljem osiguravanja fizičke i logičke zaštite povjerljivih podataka (kontrola otkrivanja u statističke svrhe).

▼ M1

NSU-ovi, druga nacionalna tijela i Komisija (Eurostat) poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurali usklađenost načela i smjernica s obzirom na fizičku i logičku zaštitu povjerljivih podataka. Komisija osigurava takvu usklađenost putem provedbenih akata, bez dopunjavanja ove Uredbe. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

▼ B

5. Dužnosnici i ostalo osoblje nacionalnih statističkih ureda i drugih nacionalnih tijela koji imaju pristup povjerljivim podacima podliježu obvezi poštovanja takve povjerljivosti čak i nakon prestanka njihovih dužnosti.

▼ B*Članak 21.***Dostava povjerljivih podataka****▼ M2**

1. Dostava povjerljivih podataka od tijela ESS-a iz članka 4. koje je prikupilo podatke do drugog tijela ESS-a dopuštena je pod uvjetom da je ta dostava potrebna za učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika ili za povećanje kvalitete europskih statistika. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.

2. Dostava povjerljivih podataka između tijela ESS-a koje je prikupilo podatke i članice ESSB-a dopuštena je pod uvjetom da je ta dostava potrebna za učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika ili za povećanje kvalitete europskih statistika u okviru odgovornosti ESS-a i ESSB-a te da je ta potreba opravdana. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.

▼ B

3. Svaku daljnju dostavu nakon prve dostave izričito odobrava tijelo koje je prikupilo podatke.

4. Nacionalna pravila o statističkoj povjerljivosti ne sprečavaju dostavu povjerljivih podataka iz stavaka 1. i 2. ako je dostava takvih podataka predviđena aktom Europskog parlamenta i Vijeća u skladu s člankom 251. Ugovora.

5. Povjerljivi podaci koji se dostavljaju u skladu s ovim člankom koriste se isključivo u statističke svrhe i dostupni su samo osoblju koje, unutar svojeg posebnog područja rada, radi u području statističkih aktivnosti.

6. Odredbe o statističkoj povjerljivosti predviđene ovom Uredbom primjenjuju se na sve povjerljive podatke koji se dostavljaju unutar ESS-a i između ESS-a i ESSB-a.

*Članak 22.***Zaštita povjerljivih podataka u Komisiji (Eurostatu)**

1. Povjerljivi podaci, uz izuzetke utvrđene u stavku 2., dostupni su samo dužnosnicima Komisije (Eurostata) u okviru njihovih posebnih područja rada.

2. Komisija (Eurostat) u iznimnim slučajevima može dopustiti pristup povjerljivim podacima drugom osoblju Komisije (Eurostata) i drugim fizičkim osobama koje za Komisiju (Eurostat) rade na temelju ugovora u okviru njihovih posebnih područja rada.

3. Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima te podatke koriste isključivo u statističke svrhe. Oni podliježu ovom ograničenju čak i nakon prestanka njihovih dužnosti.

▼ M2*Članak 23.***Pristup povjerljivim podacima u istraživačke svrhe**

Komisija (Eurostat) ili NSU-ovi ili druga nacionalna tijela u okviru svojih odgovornosti mogu znanstvenicima koji provode statističke analize za znanstvene svrhe dati pristup povjerljivim podacima, uključujući podatke koje su na raspolaganje stavili privatni imatelji podataka, koji omogućavaju samo neizravnu identifikaciju statističkih jedinica. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje mehanizme, pravila i uvjete za pristup na razini Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

Za potrebe ove Uredbe istraživačke svrhe obuhvaćaju istraživačke aktivnosti kao što su tehnološki razvoj i demonstracija, temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje.

▼ M1▼ M2*Članak 25.***Javno dostupni podaci**

Podaci koji su zakonito na raspolaganju javnosti i koji ostaju na raspolaganju javnosti prema nacionalnom pravu ili pravu Unije ne smatraju se povjerljivima kad se upotrebljavaju za statističke svrhe ili za diseminaciju statističkih podataka dobivenih iz takvih podataka. Takvi podaci posebno uključuju podatke o ključnim atributima pojedinačnih društava navedenih u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/138 ⁽¹⁾.

▼ M1*Članak 26.***Kršenje statističke povjerljivosti**

Države članice i Komisija poduzimaju primjerene mjere za sprečavanje i kažnjavanje kršenja statističke povjerljivosti. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

▼ B

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE▼ M2*Članak 26.a***Doprinos nacionalnim okvirima za upravljanje podacima**

1. U skladu s načelom supsidijarnosti NSU-ovi mogu na nacionalnoj razini preuzeti funkcije utvrđene u nacionalnim okvirima za upravljanje podacima radi promicanja integracije i interoperabilnosti podataka, opisa

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/138 od 21. prosinca 2022. o utvrđivanju popisa posebnih visokovrijednih skupova podataka i modaliteta njihova objavljivanja i ponovne uporabe (SL L 19, 20.1.2023., str. 43.).

▼ M2

metapodataka, osiguranja kvalitete i postavljanja standarda, razmjene podataka i ponovne uporabe podataka, kao i druge zadaće i funkcije utvrđene u Uredbi (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

2. Izvršavanje funkcija iz stavka 1. ovog članka od strane NSU-ova mora biti u skladu s izvršavanjem statističkih funkcija koje se obavljaju u skladu sa statističkim načelima utvrđenima u članku 2. stavku 1.

▼ M1*Članak 27.***Odborski postupak**

1. Komisiji pomaže Odbor za ESS. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼ M2*Članak 27.a***Evaluacija i preispitivanje**

Komisija do 27. prosinca 2029. provodi evaluaciju ove Uredbe i Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o glavnim nalazima. Tom se evaluacijom posebno ocjenjuje sljedeće:

- (a) statistički odgovor na kriznu situaciju iz članka 16.a;
- (b) obveza privatnih imatelja podataka da dopuste uporabu svojih podataka za europsku statistiku u skladu s člancima 17.b, 17.c, 17.d i 17.e;
- (c) razmjena podataka u ESS-u na temelju članka 17.f;
- (d) razvoj europskih statistika na temelju poglavlja IIIa.

▼ B*Članak 28.***Stavljanje izvan snage**

1. Uredba (EZ, Euratom) br. 1101/2008 stavlja se izvan snage.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) (SL L 152, 3.6.2022., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

▼B

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Upućivanja na Odbor za statističku povjerljivost koji je uspostavljen na temelju Uredbe stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na Odbor za ESS koji je uspostavljen na temelju članka 7. ove Uredbe.

2. Uredba (EZ) br. 322/97 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

3. Odluka 89/382/EEZ stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Odbor za statistički program smatraju se upućivanjima na Odbor za ESS koji je uspostavljen na temelju članka 7. ove Uredbe.

Članak 29.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.